

Japansk A – valgfag, august 2026

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Japansk er et videns- og kundskabsfag, et færdighedsfag og et kulturfag. Dets genstandsområde er det japanske sprog og i forlængelse heraf kultur, historie og samfundsforhold i Japan og andre områder med japansktalende befolkninger.

1.2. Formål

Japansk skal give eleverne indsigt i det japanske sprog og den japanske verden. Faget skal bidrage til elevernes almindelig og studiekompetence. Gennem sproglig indsigt tilegner eleverne sig kommunikativ kompetence, mundtlig såvel som skriftlig.

Gennem indsigt i den japanske verden opnår eleverne kendskab til og viden om japansk kultur, historie og samfundsforhold og tilegner sig interkulturel kompetence, der rækker ud over den velkendte nordvesteuropæiske verden.

Endvidere opnås viden om fagets anvendelse i bredere forstand.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Eleverne skal kunne:

- forstå hovedindholdet af talt japansk i dagligdags kommunikation om kendte, studerede emner
- kommunikere på japansk om kendte, studerede emner ved at udtale japansk forståeligt, benytte et basalt ordforråd inden for de studerede emner og tekster samt anvende centrale syntaktiske og grammatiske former nogenlunde korrekt i et ukompliceret, men forståeligt japansk talesprog
- læse og forstå elementære japanske tekster om almene emner
- foretage en selvstændig præsentation af enkle tekster eller emner på japansk og indgå i en dialog herom
- skrive i det væsentlige korrekt japansk i forskellige meddelelsessituationer
- perspektivere studerede tekster og emner til japansk kultur, historie og samfundsforhold samt vise basal interkulturel forståelse
- benytte fagets relevante hjælpemidler og anvende relevante digitale redskaber og medier samt forholde sig til deres muligheder og begrænsninger
- behandle problemstillinger i samspil med andre fag
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

2.2. Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Kernestoffet er:

- udtale
- de centrale dele af japansk grammatik
- et alment ordforråd til brug for mundtlig og skriftlig kommunikation med særligt fokus på de studerede emner
- elementære japanske tekster og billedmateriale, der belyser historiske, kulturelle og samfundsmæssige forhold i det moderne Japan
- digitalt materiale som støtte for sprogindlæring samt som støtte for historie-, kultur- og samfundsforståelse
- relevante centrale hjælpemidler
- indføring i japanske historiske, kulturelle og samfundsmæssige forhold i et omfang, der giver eleverne mulighed for at forstå de studerede tekster og emner samt fremmer deres interkulturelle forståelse.

2.3. Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof uddyber og perspektiverer kernestoffet og udvider elevernes faglige horisont samt viden om fagets anvendelse og en forståelse for egne karriereperspektiver og mulige uddannelsesvalg.

I det supplerende stof indgår tekster, også ikke-japansksprogede tekster, og andre udtryksformer, som har udgangspunkt i den japanske verden, herunder æstetiske udtryk som film, kunst og musik.

2.4. Omfang

Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til ca. 100 sider.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

I forløbet foregår der en naturlig udvikling fra en lærerstyret indlæring til en mere elevstyret læring.

Målet er fra begyndelsen at give eleverne elementære kommunikative færdigheder, som virker motiverende for den senere tilegnelse af fagets øvrige færdigheder og kompetencer.

Det løbende skriftlige arbejde sigter ikke blot på skrivefærdigheder, men støtter også indlæring og udvikling af talesproget samt ordforråd.

Undervisningsdifferentiering er et naturligt didaktisk princip i hele forløbet.

3.2. Arbejdsformer

Centralt i undervisningen står den faglige progression.

Efter den grundlæggende undervisning organiseres arbejdet hovedsageligt gennem minimum fire emner, og det sikres, at de faglige mål integreres i dette arbejde.

Arbejdsformer og metoder varieres og tilpasses løbende de faglige mål, der arbejdes hen imod i det pågældende emne.

Undervisningen tilrettelægges med progression i valget af arbejdsformer, så eleverne opnår studiekompetence og selvstændighed i arbejdet.

Hiragana, katakana, skrifttegnenes opbygning og de hyppigst brugte kinesiske skrifttegn, kanji, præsenteres gradvist og systematisk.

Der arbejdes målrettet med kortere skriftlige opgaver, og i den forbindelse vænnes eleverne til at benytte hjælpemidler.

Der fokuseres på arbejdsformer og opgavetyper, der udvikler elevernes kommunikative kompetencer og kreative og innovative evner.

Arbejdet med japansk kultur, historie og samfundsforhold integreres løbende i arbejdet med emnerne, så eleverne får indsigt i Japans rolle globalt og tilegner sig interkulturelle kompetencer.

Den kommunikative kompetence prioriteres højt både mundtligt og skriftligt, og digitale hjælpemidler inddrages som en naturlig del af undervisningen og bruges til formidling såvel som i arbejdet med sprogproduktion.

Arbejdet med faget og dets discipliner skal give indsigt i den professionelle anvendelse af faget.

Som grundlag for den afsluttende prøve arbejdes der med et eksamensprojektforløb, som tager udgangspunkt i forløb fra undervisningen.

Eleverne skal vælge en tekst og et studeret grammatisk emne, som de ønsker at arbejde med. Læreren har mulighed for nærmere at afgrænse, hvilke tekster fra forløbene og hvilke grammatiske emner eleverne kan vælge.

Eksamensprojektforløbet placeres i den afsluttende del af undervisningen og har et omfang på ca. 20 undervisningstimer og 10 fordybelsestimer.

Eleverne skal i eksamensprojektforløbet udarbejde et skriftligt eksamensprojekt af et omfang på ca. to normalsider a 2400 anslag. Det skriftlige produkt skal bestå af:

- 1) Et referat af den valgte tekst på japansk. Referatet skal have et omfang på 200 ord.
- 2) En fritekst om det studerede emne, som den valgte tekst berører, på japansk. Friteksten kan have fokus på et eller flere centrale temaer eller problemstillinger, som den valgte tekst berører. Der kan her være tale om analytiske elementer som f.eks. personkarakteristik, miljø, men også om mere kreative fremstillinger som f.eks. en fiktiv samtale, en artikel eller et blogindlæg.
- 3) En redegørelse for et studeret grammatisk emne. Redegørelsen foretages på dansk og skal indeholde eksempler fra den valgte tekst.
- 4) Den valgte tekst som bilag.

Det skriftlige eksamensprojekt indgår som eksaminations- og bedømmelsesgrundlag ved den afsluttende mundtlige prøve og skal afleveres senest fem skoledage inden undervisningens ophør.

3.3. It

It er en integreret del af japanskundervisningen og medtænkes i alle discipliner.

It og digitale medier anvendes med det overordnede formål at fremme elevernes læringsproces. Integration af digitale medier i undervisningen giver eleverne mulighed for at opleve sproget i varierede, autentiske og aktuelle sammenhænge. It anvendes som et af flere redskaber i arbejdet med de kulturelle, historiske og færdighedsmæssige sider af faget. Den praktiske anvendelse af it styrker desuden elevernes evne til at søge, udvælge og formidle relevant fagligt materiale samt forholde sig kritisk til digitale platforme og egen brug af dem.

3.4 Samspil med andre fag

Dele af kernestof og supplerende stof skal vælges og behandles, så det kan bidrage til styrkelse af det faglige samspil mellem fagene og i studieretningen. I tilrettelæggelsen af undervisningen inddrages elevernes viden og kompetencer fra andre fag, som eleverne hver især har, så de bidrager til arbejdet med problemstillingerne og belysning af fagets almindelige sider.

Når japansk indgår i en studieretning, skal dele af kernestof og supplerende stof vælges og behandles, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil.

Når japansk ikke indgår i en studieretning, indgår det – hvor det er muligt – i samspil med andre fag om emner af sproglig, kulturel, interkulturel, historisk og samfundsmæssig art. Specielt indgår japansk i samspil med andre sprogfag for derigennem at udvikle en generel sproglig bevidsthed og viden om, hvordan man lærer sprog.

4. Evaluering

4.1 Løbende evaluering

Der foretages løbende både formative og summative evalueringer, der giver eleverne viden om deres standpunkt i forhold til fagets mål.

Lærerens løbende evaluering omfatter både elevernes svage og stærke sider. Derved kan eleverne opnå en klar opfattelse af niveau og muligheder for progression.

4.2. Prøveform

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af eksaminandens skriftlige eksamensprojekt, jf. punkt 3.2.

I perioden fra aflevering af det skriftlige produkt og frem til den mundtlige eksamination må læreren ikke over for eleven kommentere det skriftlige produkt eller vejlede den enkelte elev.

I god tid og senest fem dage før prøven sendes et eksemplar af eksaminandens skriftlige eksamensprojekt til censor.

Den mundtlige prøve består af fire dele med en samlet eksaminationstid på ca. 30 minutter:

- 1) Samtale på japansk med udgangspunkt i eksaminandens præsentation af eget skriftlige eksamensprojekt og det studerede emne.
- 2) Oversættelse af tre til fire linjer japansksproget tekst fra eksaminandens skriftlige eksamensprojekt. Eksaminator udvælger tre til fire linjer fra eksamensprojektet,
- 3) Samtale på japansk med udgangspunkt i et ukendt billedmateriale inden for et studeret emne.
- 4) Samtale på dansk med udgangspunkt i et spørgsmål inden for et studeret emne, der berører historiske, samfundsmæssige og/eller kulturelle forhold.

Der gives ingen forberedelsestid. Det samme prøvemateriale (til 3 og 4) må højst bruges tre gange på samme hold.

4.3 Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1. Ved prøven gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens skriftlige eksamensprojekt og eksaminandens præstation ved den mundtlige eksamination.

Ved bedømmelse af det skriftlige eksamensprojekt lægges der vægt på, at eksaminanden kan udtrykke sig skriftligt på et enkelt og forståeligt japansk samt redegøre for det studerede grammatiske emne.

Ved den mundtlige prøve lægges der vægt på, at eksaminanden på japansk kan præsentere og perspektivere tekstmaterialet og inddrage relevante elementer af japansk kultur, historie og samfundsforhold fra det studerede emne.

Endvidere lægges der vægt på samtalefærdighed og tekstforståelse. Sammenhængende sprogbrug er vigtigere end korrekthed i detaljen. Den japansksprogede del af eksaminationen vægtes højest. Ved stor diskrepans mellem det skriftlige eksamensprojekt og den mundtlige præstation, vægtes den mundtlige præstation højest.

Ved prøve, hvor faget indgår i fagligt samspil med andre fag, lægges der vægt på eksaminandens evne til at behandle problemstillinger i samspil med andre fag samt til at demonstrere viden om fagets identitet og metoder.